

CĂLĂTORIND PRIN BANGKOK...

Cătălin Angelo Ioan¹

Timp de jumătate de secol, Asia a fost pentru mine și soția mea un simplu reper pe un atlas geografic prăfuit, completată de imagini mai mult sau mai puțin șocante derulate pe canalele documentare TV. Acum jumătate de an, prin intermediul programului Erasmus+, visul de a o vedea la fața locului a început ca să prindă ușor contur. Formalitățile fiind îndeplinite, au început zilele, parcă prea lungi, de așteptare. Rezervarea biletelor de avion, a hotelului, încărcarea de hărți și de obiective turistice pe telefonul celular, nelipsitul software-translator au mai scurtat perioada cu doar câteva zile...

În fine, ziua plecării a sosit! Dintre toate rutele spre Thailanda, cea mai ieftină este prin Moscova. Alegem deci un zbor cu Aeroflot-ul. Cum zborul este programat la ora 12,30, dimineața ne trezim verificând ultimele bagaje. Cu totul întâmplător sau poate din simplă inerție, îmi verific mesajele pe celular. Oops! Un mesaj de la Aeroflot, plin de semne de întrebare (probabil din neconversia caracterelor chirilice) mă anunță că zborul spre Moscova este anulat! Cu o ușoară intrare în fibrilații, sun la numărul de telefon prezent în mesaj. Timp de jumătate de oră, am plăcerea ca să discut cu o foarte amabilă operatoare din Moscova care-mi cere un milion de detalii. Acum să nu credeți că discuția a fost chiar de jumătate de oră... Timp de vreo 25 de minute, în care-mi făceam deja calcule că probabil va trebui ca să-mi vând apartamentul ca să achit factura de telefon, am ascultat de vreo câteva zeci de ori o frumoasă muzică de background. În fine, doamna începe ca să-mi turuie alternativele de zbor presărate cu numeroase indicative din care, evident, nu am înțeles nimic. Închid telefonul, după mulțumirile de rigoare (oare de ce?) și contactez firma vola.ro prin care făcusem rezervarea. O persoană foarte amabilă ne rezolvă în 3-4 minute și ne trimite la aeroport ca să rezolvăm și la fața locului problema. După traficul de orele 9-10 din București, ajungem și, în fine, totul se rezolvă. Vom pleca la ora 0,30! După un zbor de circa 3 ore, ajungem la Moscova unde, în mod evident (fiind 1 martie), este zăpadă. Alergăm dintr-o parte în alta a aeroportului deoarece terminalul pentru Thailanda este exact în partea opusă. Suntem deja în avionul în care va trebui ca să petrecem 9 ore din viața noastră. Aeronava este imensă, cu 10 locuri în linie, personalul de bord amabil, picioarele noastre încep că să se umfle discret...

În sfârșit, la ora locală 21,30, ajungem! Din informațiile privind viza de călătorie luată pe aeroport, trebuie ca să avem dovada zborului de întoarcere, rezervarea cazării în Thailanda și dovada că avem aproximativ 300 euro de persoană în moneda locală Baht. Mă duc la unul din zecile de birouri de schimb valutar și convertesc cei 300 de euro cash pe care-i avem la noi. Caut apoi un bancomat la care să mai schimb încă 300. Și caut, și caut... După vreo jumătate

---

¹ Conf.univ.dr., Universitatea Danubius din Galați.

de oră, cuprins de o ușoară neliniște, întreb un fel de paznic. Îmi spune că există multe bancomate, dar după ce trecem de vamă! Ne așezăm deci la o coadă imensă și, după aproximativ o oră și jumătate, primim viza fără ca să mai fim întrebați de numerarul avut la noi. Trecând peste faptul că bagajele noastre, din cauza întârzierii cu formalitățile vamale, au fost depuse într-un colț al sălii imense și doar funcționarii (foarte amabili) aeroportului ne-au ajutat ca să le recuperăm, ne-am apropiat, într-un final, de ieșirea din aeroport. Primul șoc. Odată ieșiți, ne lovește un val de căldură infernală. Plecaserăm din România de la o temperatură de 10 grade ziua, ajunseseam la Moscova la 0 grade, iar aici erau în jur de 30 și o umiditate practic de nerespirat. Sistemul de taxiuri este foarte bine pus la punct. Există un automat de unde îți procuri un bilet de ordine. În fața trotuarului, există marcate câteva zeci de locuri la care vor opri taximetrele. În momentul în care locul se ocupă, te îndrepti de la coada civilizată spre autoturism, arăți bonul și șoferul te preia cu maximă amabilitate. În fine, plecăm! Pe la mijlocul autostrăzii, șoferul, care pornise aparatul de marcat, ne anunță că vom plăti 500 baht (aproximativ 14 euro) pentru călătorie. Nu avem ce face (este oricum mult peste miezul nopții și nu există alternativă). Ajungem după aproximativ 30 minute ajutați de GPS la hotel. Călătoria costă 330 baht, dar respectăm înțelegerea! Ne cazăm și începe chinul cu adaptarea la ora locală. Thailanda este decalată cu 5 ore față de fusul României așa că, pe la 4 dimineața (ora 23 la noi) reușim ca să adormim, prima oară după 41 ore!

Ora locală 9. Ne trezim în zgomotul străzii (ce e drept, unul oarecum liniștit față de ceea ce este în rest) și plecăm la masa de dimineață. Încep surprizele. De la băiatul de serviciu, până la toți angajații hotelului (unul mic, de numai 12 camere, dar cu un calificativ de 9,1 pe booking.com), ni se adresează zâmbete largi și urări de bun-venit. Imediat, băiatul de la Recepție vine cu un formular tipizat (acțiune pe care o va repeta în următoarele zece zile) în care suntem întrebați ce fel de meniu dorim: thailandez sau american. Evident, alegem pe cel local. Acum despre mâncare... În esență, aceasta este cam de două feluri: picantă și foarte picantă! Masa de dimineață constă (la acest hotel) în cafea (cu inimioare din lapte condensat, lingurițe tot în formă de inimioare și tocmai bună pentru ca să nu ni se oprească inimioarele...), urmată de supă de tot felul de legume și alge, un fel doi plasat pe niște platouri mici, nelipsita porție de orez (în loc de pâine), desert (constând din tot felul de fructe, de la ananas la mango, papaya, pepene etc.). Plecăm încântați și oarecum energizați ținând seama de focul ce se plimbă deloc discret prin gurile noastre.

Afară, ne întâmpină un oraș cu o populație de 8,3 milioane de locuitori ce locuiesc într-o zonă de peste șapte ori mai mare decât cea a Bucureștiului.

Cum am sosit cu trei zile mai devreme decât începutul stagiului Erasmus+, ca orice român care se respectă ne-am planificat pentru prima zi o vizită la Chatuchak Weekend Market - o piață enormă care, după cum sugerează și denumirea, nu este deschisă decât în zilele de weekend. Deplasarea prin Bangkok, în principiu, este foarte simplă. Există un tren aerian ce străbate cam toată partea centrală și de Est a Bangkok-ului. De asemenea, există o linie de metrou care face joncțiunea cu Sky Train-ul. Partea de Vest a orașului este accesibilă prin intermediul zecilor de vaporase care străbat râul Chao Phraya. De asemenea, zecile de mii de Tuk-Tuk-uri (niște motocicletă ce au la spate un fel de remorcă amenajată cu banchete confortabile și nenumărate zorzoane mai mult sau mai puțin luminoase), autobuzele locale (ce seamănă foarte mult cu cele de prin anii '80 de la noi atunci când erau date la casare...) și miile de taxiuri întregesc posibilitățile de transport.

Deci, iată-ne în Chatuchak Market! În teorie, piața este structurată pe zone de interes și marfă. Există undeva o hartă cu amplasarea acestora, dar, în practică, odată intrat în hățișul de culoare nu mai ai nicio orientare. Marfa este pentru toate gusturile, prețurile (cam la jumătate, uneori o treime din cele românești) îmbiindu-te la cumpărături multe, dar, de multe ori, inutile. Călătorul/cumpărătorul obosit poate ieși din când în când la alea principală și răcori cu o nucă de cocos, tăiată rapid cu o mică macetă și întregită, obligatoriu, cu un pai. De asemenea, sucuri înghețate din fructe exotice stoarse (cu toate că nu bag mâna în foc de faptul că sunt puțin îmbunătățite cu esențe sintetice...) domolesc setea alimentată și de căldura de peste 35 de grade la umbră.

O a doua zonă a orașului, în partea de Nord-Vest este cea a celebrelor temple. O călătorie cu vaporasul pe râul Chao Phraya îți relevă pe lângă diversitatea de stiluri arhitectonice în care se împletesc clădiri moderne, dar realizate în stil clasic cu locuințe sărace un prim contact cu religia budistă. Astfel, se pot admira celebrul Templu Prayoon sau Templul zorilor Wat Arun.

1.

O oprire însă, aproape obligatorie, este cea la Marele Palat (*Phra Borom Maha Ratcha Wang*). Fostă reședință, până în 1925, a regilor Siam-ului (vechea denumire a Thailandeii) a fost începută în anul 1782. Complexul de clădiri administrative și temple se întinde pe o suprafață de peste 21 de hectare.

În complexul arhitectonic poate fi admirată statuia lui Buddha de smarald, precum și diverse simboluri ale culturii budiste.

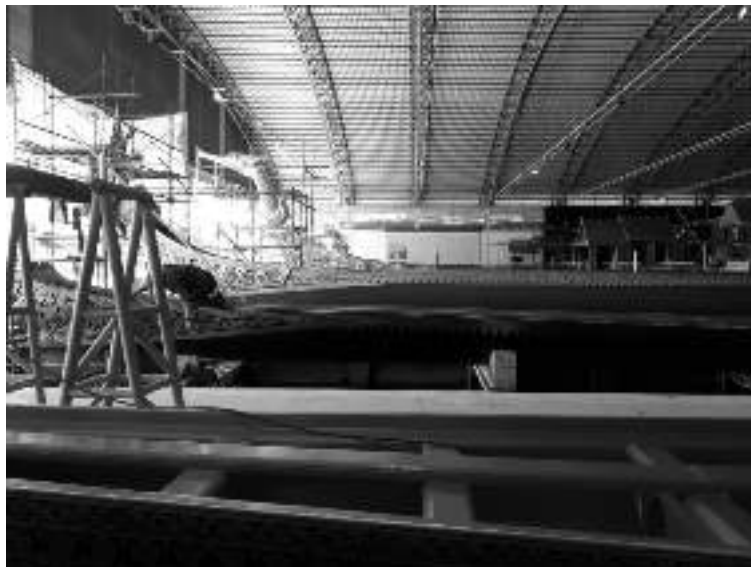
La câteva sute de metri, se află un alt templu impresionant Wat Pho ce conține statuia lui Buddha înclinat. Spre deosebire de celelalte statui ale lui Buddha așezat în poziție de lotus, această imensă statuie (46 metri) îl prezintă culcat pe o parte înainte de trecerea sa la parinirvana (nirvana după moarte).

În partea centrală a orașului se află însă un templu de o frumusețe ieșită din comun. Numit Sri Mariamman, templul indian te învăluiește într-o bogăție de culori și figurine sculptate al căror sens și înțeles este greu de descifrat pentru neinițiați.

Un muzeu interesant aflat în aceeași zonă este cel al bărcilor. Aici sunt prezente câteva ambarcațiuni regale împodobite cu sculpturi reprezentând diferite zeități, poleite cu aur. Vasele sunt interesante și prin dimensiunile lor, de aproximativ 40-50 m, cu locuri pentru până la 50 de văslași, în centrul lor aflându-se un mic, dar somptuos tron. Din câte am înțeles, anual există o defilare a acestora în cadrul unui festival al apei.

Lucrul cel mai interesant însă nu ni s-a părut muzeul în sine, cât drumul până la acesta. Urmând indicațiile GPS-ului, am ajuns într-un cartier mai mult decât sărac, cu un drum de maxim 1,5 metri lățime, de-a lungul și de-a latul acestuia fiind locuințe tradiționale, dar de o sărăcie cumplită. Mizeria de nedescris din curțile caselor, grădini de bananieri, dar care aduceau mai mult a junglă, case cu o singură cameră ce dădea direct în stradă și prin ale căror uși deschise vedeai oameni dormind pe o saltea mizeră contrastau cu imaginea ce ți se deslușea atunci când ridikai ochii și vedeai zgârie-norii ultra-moderni situați la câteva sute de metri.

Revenind, zona de Nord-Vest se termină prin Carterul chinezesc. Presărată de o serie de temple budiste și taoiste, în esență, zona este eminentamente comercială. Mii de magazinașe și, cel puțin la fel de multe, mici restaurante sau tarabe cu mâncare te asaltează din toate părțile cu mirosuri nerecomandate pentru cei cu un simț olfactiv mai sensibil. Tot felul de vietăți marine sau terestre sunt atârinate fie gata preparate, fie în formă crudă, sacii cu tot felul de stimulente afrodisiace completând acest bazar gastronomic.

În fine, după trei zile de plimbări, megem la Universitatea Siam din Bangkok. De când intrăm pe poartă, ne impresionează un ansamblu vast de clădiri. Tot felul de cămine, ateliere școală, o cantină de câteva sute de locuri, magazine te conduc până la sediul central.

În față, ni se ridică o clădire impunătoare de 19 etaje! Întrebând la poartă ni se spune că responsabilul Erasmus+ are biroul la etajul al doilea. Cum noi ne aflăm la parter, luăm liftul împreună cu niște studenți. Liftul nu oprește la toate etajele, având drept indicatoare 1,5,7 și apoi din 2 în 2 până la etajul 19. Apăsăm în mers, etajul 1 și, după ce toți studenții coboară pe la etajul 15, ne pomenim din nou la parter. Realizăm atunci că în Thailanda parterul este considerat nivelul 1!

Ajungem, de data aceasta pe scări la biroul respectiv. Cum d-nul Michael Slater nu este în acea zi în universitate suntem preluați de doi tineri care încep ca să ne plimbe peste tot.

Mergând la lifturi, ne dăm seama de ce acestea nu opreau la nivelele 2-4. Toate clădirile din Thailanda încep, la primele nivele, cu parcări supraetajate, după care se desfășoară clădirea propriu-zisă. Primul lucru pe care îl vizităm este, normal pentru o universitate, biblioteca. Suntem întâmpinați de directorul acesteia și de un alt salariat a cărui misiune permanentă a fost de a ne face fotografii în absolut fiecare colțișor al acesteia. Directorul ne-a prezentat practic aproape totul (din cei poate peste 1000 m²) mândrindu-se cu zonele de literatură științifică engleză, chineză și, normal, thailandeză. În bibliotecă există un mic cinematograful, de câteva locuri în care studenții pot viziona filme străine netraduse, având fiecare căști pentru a nu perturba atmosfera generală. De asemenea, sunt câteva mici sălițe, izolate fonic, în care studenții se pot întâlni și discuta diverse probleme. Un raft special este dedicat lucrărilor semnificative de licență sau disertație. Aruncând o privire (nu chiar fugară) peste una dintre ele, am observat faptul că, la științe economice, lucrarea nu avea studii de caz, constând dintr-o abordare generală a temei.

Ieșind din clădirea bibliotecii, ni se prezintă o serie de ateliere de creație ale studenților, cu prototipuri de autoturisme ce se întrec la un concurs anual din cadrul universității. Peste tot, calculatoare și săli de proiectare...

În fine, după clasicul schimb de cadouri și amabilități părăsim universitatea. Ne întoarcem însă după două zile pentru întâlnirea cu d-nul Slater. Programată la ora 13, ajungem mai devreme cu 10 minute. În capătul scării ne așteaptă deja, cu un zâmbet larg... Ni se anunță faptul că s-a organizat o întâlnire cu studenții de la o secție multi-culturală (provenind din Myanmar, China, Cambodgia, Nigeria, Finlanda) unde să le prezentăm câte ceva despre România și oportunitățile de afaceri. Intrând în sala de curs, avem un prim șoc. Pe tablă sunt proiectate numele noastre și un mesaj de bun-venit! Ne întâmpină un profesor din Coreea de Sud care ne spune că are ceva cunoștințe despre Europa pentru faptul că a studiat doar vreo 18 ani în Belgia, Franța, Germania, Italia etc...

Profesorul pregătise deja o serie de slide-uri despre România cu date demografice, religie și o serie de fotografii cu principalele monumente istorice.

Cum și noi pregătisem un material despre România, l-am proiectat (profesorul dorind ca să-l mai ruleze încă odată), impresionând atmosfera nu numai prin imaginile alese, cât și prin fundalul muzical (Balada lui Ciprian Porumbescu și niște muzică populară tradițională).

Au urmat o serie de aspecte pe care am considerat necesar ca să le relevăm despre România. Ceea ce a fost cel mai impresionant a fost sesiunea de întrebări. Când s-au pornit studenții ca să ne întrebe diverse aspecte privind țara noastră, nu se mai opreau. Întrebările erau pertinente, dovedind un real interes de cunoaștere. Astfel, am fost întrebați de oportunitățile de afaceri din România, toleranța oamenilor de aici față de străini, salariul mediu pe diverse ramuri de activitate, PIB-ul pe cap de locuitor, costul vieții în România și multe, multe altele. Aproape două ore de întrebări și discuții au trecut pe neobservate. La final, surpriză. D-nul Slater ne-a invitat într-un birou și, împreună cu un alt coleg, ne-a alcătuit un program de vizitat Bangkok-ul cu lux de amănunte și informații care mai de care mai folositoare.

Cum mai aveam câteva zile până la plecare și majoritatea obiectivelor culturale fiind atinse, am început ca să vizităm diverse zone din oraș (incluzând indicațiile d-lui Slater). Venind din Galați, Bangkok-ul este un univers în sine, atractiv, dar îngrozitor de obositor. Zecile de mall-uri, fiecare cu arhitecturi specifice, în care se intră fie din pasaje pietonale situate cam la 10-15 metri de sol, fie din stațiile de tren, fie de la nivelul solului, te impresionează cu multitudinea de oferte. Dacă la etajele superioare ești asaltat de Gucci, Louis Vutton, Rolex și alte nume științifico-fantastice pentru buzunarul de rând al românului, la parter găsești reduceri la aceleași prețuri ca în Chatuchak Weekend Market. Evident că și aglomerația este pe măsură.

Poate te vei întreba cititorule, ce relevanță au mall-urile într-o prezentare a Bangkok-ului. Pur și simplu, pentru că atmosfera de afară este de nerespirat! Zecile de mii de mașini creează un nivel de poluare care, combinată cu temperaturile de peste 35 de grade, te aduc într-o stare vecină cu leșinul!

În rest, zgârie-norii te plasează parcă într-un univers paralel, în care liniile curbe sunt geodezicele aflate la ordinea zilei.

Ce v-aș mai putea spune despre Bangkok?

Locuitorii sunt în majoritate covârșitoare de o amabilitate ieșită din comun. Orice lucru cumpărat de la un magazin stradal este însoțit de o plecăciune adâncă, cu mâinile împreunate. Un fapt amuzant. Cumpărând un produs electronic de la un magazinaș situat într-un hipermarket, am început ca să căutăm scara rulantă pentru a coborî. Fata care ne vânduse produsul ne-a reperat de la distanță și a venit imediat lângă noi spunându-ne ca să o urmăm. Pur și simplu, cei câteva zeci de metri până la scară au fost parcurși aproape cu spatele, făcând tot timpul plecăciuni și zâmbind, până în momentul în care am început ca să coborâm.

O altă întâmplare a fost într-un magazin alimentar 7-eleven (sunt mii de astfel de magazine în tot orașul). Uitănd o banană (de 1 leu) la casa de marcat, ne-am pomenit după vreo 40 de metri cu băiatul de la casă, transpirat, dându-ne produsul respectiv.

Mâncarea? Este foarte bună (pentru cei cărora vă plac gusturile picante) și foarte ieftină. Ca să vă dau un exemplu, un șnițel, cu garnitură de orez și cu niște legume costă 2,5 lei! Varietatea de delicii culinare se întinde de la cele thailandeze, la cele chinezești sau indiene și fac din Thailanda (nu numai din ceea ce am văzut noi, dar și din ce afirmă majoritatea turiștilor) o adevărată destinație culinară!

În fine, drumul de întoarcere a fost la fel de îngrozitor și, exceptând faptul că bagajele ne-au sosit cu jumătate de zi întârziere, ne-am întors pe plaiurile mioritice cu o experiență de viață de neuitat.